

Basisschool De Arabesk pestprotocol

Inhoud

Inleiding	3
Doel van het pestprotocol.....	3
Uitgangspunten	3
Wat is pesten?	4
Pesten gedefinieerd	4
Definitie	5
Vormen van pesten	5
Preventie	6
Signalering	7
Erkenning en stellingname	7
Aanpak van pestgedrag	8
Begeleiden van betrokken leerlingen	9
Adviezen voor de leerkracht.....	9
Adviezen aan ouders	10
Bijlage	11
Bijlage 1 gedragslicht	11
Ondertekening	122

Inleiding

Doel van het pestprotocol

We willen een school zijn waarin alle kinderen zich prettig en veilig voelen en zich op een positieve manier kunnen ontwikkelen. We proberen een pedagogisch klimaat te scheppen waarin dit optimaal mogelijk is. Onderdeel van dit pedagogisch klimaat is dat we proberen te voorkomen dat kinderen elkaar pesten. Toch kan het gebeuren dat op de Arabesk pesten voorkomt. In dit protocol leggen we vast hoe we pestgedrag benaderen. Wat we doen om pesten te voorkomen, hoe we pesten signaleren en hoe we handelen als pesten voorkomt. We willen zo een helder beleid voeren ten aanzien van pesten waar alle betrokkenen op kunnen terugvallen in voorkomende gevallen.

Uitgangspunten

Het pestprotocol is gebaseerd op een aantal uitgangspunten. Deze zijn:

- Pesten wordt door alle leerkrachten, onderwijsondersteuners, medewerkers, ouders en kinderen, onderkend als een probleem.
- Alle betrokkenen spannen zich gezamenlijk in om pestgedrag te voorkomen.
- leerkrachten, onderwijsondersteuners, medewerkers en ouders zijn alert op pestgedrag en proberen dit tijdig te signaleren.
- Als pesten voorkomt, nemen leerkrachten, onderwijsondersteuners, medewerkers en ouders duidelijk stelling tegen dit gedrag en ondernemen actie.
- Als pestgedrag nogmaals voorkomt, volgt de school de procedure zoals beschreven in dit protocol.

Anti-pestcoördinatoren

- Simone Eulink (unit 1-4) s.eulink@basisschool-de-arabesk.nl
- Heleen de Jong (unit 5-8) h.dejong@basisschool-de-arabesk.nl

Wat is pesten?

Pesten gedefinieerd

We maken onderscheid tussen plagen en pesten. Deze begrippen worden regelmatig door elkaar gebruikt, maar er is een duidelijk verschil. We spreken over plagen wanneer er sprake is van gelijkwaardigheid tussen de betrokkenen en vertoonde gedrag plaatsvindt in een positieve sfeer. De kinderen nemen elkaar in de maling, dagen elkaar uit, zonder dat dit door de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Het plagen heeft een pedagogische waarde; kinderen leren voor zichzelf op te komen en met conflicten om te gaan.

Bij pesten gaat het om een combinatie van:

Machtsverschil

Het gepeste kind is jonger, kleiner, verbaal of fysiek minder sterk, minder machtig of staat tegenover een meerderheid.

Schade

Er ontstaat lichamelijke, materiële en/of geestelijke schade.

Duur

Het pesten houdt niet na één keer op, maar gebeurt vaker of houdt langere tijd aan.

Herhaling

Het gaat vaak om dezelfde pester(s) die het op ,één slachtoffer gemunt hebben.

Definitie

Pesten is systematisch geweld (psychisch, fysiek of seksueel) van een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meer andere leerlingen, die niet (meer) in staat is/zijn zichzelf te verdedigen.

Vormen van pesten

- Altijd een bijnaam, nooit eigen naam noemen.
- Zogenaamd leuke opmerkingen maken over een ander.
- Een ander opzettelijk beledigen.
- Opmerkingen maken over kleding.
- Briefjes doorgeven.
- Isoleren of negeren.
- Imiteren.
- Kleineren.
- Bedreigen en/of chanteren.
- Schelden of schreeuwen tegen een ander.
- Voor schut zetten of vernederen.
- Hinderlijk achtervolgen naar school of naar huis.
- Uitsluiten bij spelen, partijtjes, klassen rondgaan e.d.
- Bezittingen afpakken en/of vernielen.
- Fysiek geweld als schoppen, slaan, spugen
- Schelden of bedreigen via mail, SMS, what's app/social media.
- Virussen versturen naar de computer van de ander.
- Hacken van de computer.
- Vervelende foto's van de ander op een website plaatsen.

Preventie

We gebruiken verschillende manieren om dit te bereiken:

- Alle kinderen krijgen Rots & Water lessen aangeboden. Rots en Water is een psycho-fysieke training, gericht op de ontwikkeling van sociale competenties, het voorkomen en aanpakken van pesten en weerbaarheid. Het doel van de training is dat kinderen sterker in hun schoenen komen te staan, voor zichzelf op leren komen en bouwen aan hun zelfvertrouwen.
- De school hanteert het gedragslicht waaraan gedragsregels gekoppeld zijn. Deze gedragsregels zijn bij leerlingen, leerkrachten, onderwijsondersteuners, ouders en medewerkers bekend.
- Als school stellen we hoge eisen aan de pedagogische kwaliteiten van leerkrachten. Zij moeten in staat zijn om vanuit werkelijke interesse relaties aan te gaan met kinderen die betekenisvol zijn en een groep kinderen als leergemeenschap te zien in de brede zin van het woord.
- Het voorbeeld van de leerkracht (en thuis de ouders) is van groot belang. De leerkracht heeft een positieve houding ten opzichte van de verschillen tussen kinderen en leert kinderen dat ruzies niet met geweld worden opgelost maar worden uitgesproken. Agressief gedrag wordt ook van leerkrachten en ouders niet geaccepteerd.
- Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in de groep, aanpak van ruzies komen aan de orde door middel van kringgesprekken. Twee keer per jaar werken we aan de 'Gouden Weken'.
- In de klas worden werkvormen gehanteerd waarin kinderen gestimuleerd worden om samen te spelen en te werken.

De belangrijkste regel tegen pesten:

**Als iemand zelf gepest wordt, vertel je dit aan een volwassene.
Pesten moet je niet geheim houden, praat erover,
dat is geen klikken, maar helpen.**

In iedere groep worden aan het begin van het schooljaar groepsafspraken en -regels vast gesteld. Deze afspraken hangen duidelijk zichtbaar in de klas. Deze afspraken zijn opgenomen in bijlage 1.

Signalering

De kinderen worden gestimuleerd naar de leerkracht of iemand die ze vertrouwen toe te gaan als er sprake is van pesten (bij zichzelf of anderen). De leerkrachten zijn echter zelf ook alert op signalen van pesten in de klas.

Signalen die erop kunnen wijzen dat een kind gepest wordt zijn:

- vaak alleen staan of bij de leerkracht staan in de pauze
- vaak alleen met jongere kinderen spelen
- niet buiten willen spelen op school
- vaak op het nippertje op school komen
- vaak spullen kwijt zijn op school
- overdreven aanpassen aan andere kinderen
- snel boos, prikkelbaar of verdrietig zijn

Ook ouders kunnen signalen van pesten herkennen:

- niet naar school willen of aangeven ziek te zijn
- niet buiten willen spelen
- bepaalde kleren niet aan willen naar school
- niet uitgenodigd worden op partijtjes of spelen bij klasgenoten

Erkenning en stellingname

Wanneer de leerkracht, onderwijsondersteuner of medewerker signaleert dat er een kind gepest wordt of wanneer een kind dit zelf aangeeft is het belangrijk dat het kind serieus genomen wordt en dat het pestgedrag wordt erkend als probleem. We nemen altijd stelling tegen het pestgedrag. We bieden hulp aan het gepeste kind en begeleiden de pester.

Ook ouders die signaleren dat hun kind gepest wordt, moeten hun kind serieus nemen. Het is belangrijk dat zij direct met de leerkracht of schoolleiding gaan praten over het pesten, dan kan er snel actie ondernomen worden tegen het pestgedrag.

Aanpak van pestgedrag

Gedragslicht

De basis van ons handelen is het gedragslicht, welke is opgenomen in bijlage 1.

Wanneer er sprake is van pestgedrag, dus structureel grensoverschrijdend gedrag, worden er consequenties aan dit gedrag verbonden. Deze zijn opgebouwd in vijf fasen, opbouwend in zwaarte naarmate het pestgedrag langer aanhoudt en/of ernstiger is.

Fase 1

- De leerkracht voert gesprekken met de pester en/of de hele groep met als doel bewustwording van wat het pesten betekent voor de gepeste leerling en voor de groep.
- De leerkracht maakt afspraken over gedragsverandering met de pester. De naleving van de afspraken wordt regelmatig besproken.
- Eventueel kan een consequentie aan het ongeoorloofde gedrag verbonden worden.
- De leerkracht vult in Esis B een notitie in, waarin het probleem en de genomen maatregelen beschreven worden.
- De leerkracht voert een gesprek met ouders van beide partijen.

Fase 2

- De leerkracht, anti-pestcoördinator en/of directeur voeren een gesprek met de ouders van de pester. Het probleem en de eerder genomen maatregelen worden met de ouders besproken. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde te maken aan het probleem.
- De leerkracht vult een formulier incidentenregistratie in Esis B in en maakt een verslag van het gesprek met de ouders.
- De leerkracht voert een gesprek met ouders van beide partijen, ter evaluatie.

Fase 3

- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld van IB-er en ZT, de jeugdarts of schoolgerichtmaatschappelijk werker.

Fase 4

- De pester wordt tijdelijk in een andere groep binnen de school geplaatst.

Begeleiden van betrokken leerlingen

Adviezen voor de leerkracht

Begeleiding van de gepeste leerling

- Luister naar het kind en neem het probleem serieus.
- Laat merken dat je achter het kind staat en pesten veroordeelt.
- Huilen of boos worden is vaak een reactie die een pester wil uitlokken. Help het kind inzien dat hij/zij ook op een andere manier kan reageren.
- Zoek samen met het kind naar een andere manier van reageren.
- Ga na welke andere oplossingen het kind wil en werk samen met het kind aan deze oplossing.
- Ga het kind niet overbeschermen, hiermee plaats je het kind in een uitzonderingspositie, wat het pesten negatief kan beïnvloeden.
- Praat met de ouders van het kind.
- Zorg indien nodig voor professionele hulp.

Begeleiding van de pester

- Laat merken dat je het pestgedrag van het kind afwijst, niet het kind zelf.
- Praat met het kind over zijn/haar rol in het pesten.
- Laat het kind d.m.v. gesprekken of rollenspellen inzien wat het effect is van zijn/haar gedrag op het kind.
- Maak samen met het kind afspraken om het gedrag te veranderen en help het kind zich aan deze afspraken te houden.
- Help het kind om op een positieve manier relaties met andere kinderen te onderhouden.
- Beloon goed gedrag.
- Praat met de ouders van de pester om een eventuele oorzaak van het pesten te achterhalen en de aanpak op school en thuis op elkaar af te stemmen.
- Zorg zo nodig dat het kind professionele hulp krijgt.

Begeleiding van de zwijgende middengroep

De meeste kinderen zijn niet direct betrokken bij pesten in de actieve rol van pester. Sommige kinderen houden zich afzijdig, merken niet dat er gepest wordt of willen het niet merken. Kenmerkend voor deze groep kinderen is vaak dat zij bang zijn zelf slachtoffer te worden van pesterijen.

Er zijn ook kinderen die incidenteel meedoen met pesten. Deze kinderen zijn ook bang slachtoffer te worden, hopen hierdoor aan populariteit te winnen bij de pester(s) of proberen zo vriendschap te winnen of te behouden.

De kinderen in deze middengroep zijn over het algemeen kinderen die erg gevoelig zijn voor de groepsnorm. Het is dan ook van groot belang dat de groepsnorm is dat je niet meedoet aan pestgedrag en dat je pesten meldt aan de leerkracht. De leerkracht kan deze norm ondersteunen en zo de middengroep mobiliseren tegen pesten.

Adviezen aan ouders

Alle ouders

- Stimuleer uw kind op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem goed gedrag van uw kind.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.
- Leer uw kind voor andere op te komen.

Ouders van gepeste leerling

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek.
- Neem uw kind serieus en sta achter hem/haar.
- Verhoog het zelfrespect van uw kind door positieve stimulering.
- Bespreek het probleem met de groepsleerkracht en indien nodig met de IB-er of directie op school.
- Er kan contact worden gezocht met de vertrouwenspersoon mevr. P. van Hemel of dhr. A van den Broek (Delta)
- Houd een logboek bij van de incidenten, zodat de school precies weet wat het probleem is.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van de pester

- Neem het probleem serieus.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat zijn/haar gedrag met andere doet.
- Besteed(extra) aandacht aan uw kind, zodat u weet waar hij/zij mee bezig is.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de maatregel van de school staat.

Bijlage

Bijlage 1 Gedragslicht

Gewenst gedrag; gedrag wat we graag willen zien (groen)

- Luisteren naar elkaar, elkaar aankijken als je tegen elkaar praat
- Elkaar helpen
- Vinger opsteken, vragen als je iets wilt
- Netjes omgaan met de spullen van een ander of van de school
- Elkaar helpen herinneren aan afspraken

Ongewenst gedrag; gedrag wat we niet willen zien (oranje)

- Door iemand heen praten, de ander storen
- Doorgaan na een waarschuwing
- Geen rekening houden met de ander
- Anderen plagen
- Ruzie maken, conflicten uitlokken

Dit gedrag kan echt niet! (rood)

- Vechten, geweld gebruiken, agressief zijn, een ander opzettelijk pijn doen
- Brutaal blijven, doorgaan met schelden, geen respect hebben voor de begeleider
- Regels blijven overschrijden, negeren
- Weglopen van school
- Opzettelijk spullen vernielen
- Anderen structureel pesten of lastigvallen

Ondertekening

De schoolleiding, medezeggenschapraad, oudervereniging en vertrouwenspersoon van basisschool de Arabesk onderschrijven de doelstelling en procedure zoals vastgelegd in dit pestprotocol.

De verschillende geledingen hebben het protocol ondertekend, het ondertekende origineel is ter inzage bij de schoolleiding.